

Szerkesztési iroda:

Nagybeeskerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybeeske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:

Egész évre — — 24 K
Félévre — — — 12 K
Negyedévre — — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
:: detési irodák :: ::

Megjelenik vasár- és
ünneppnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybeeskerek, 1913.

XLII. évfolyam, 245. szám.

Péntek, október 24.

A holnapi ülés.

— okt. 24.

Rövid szünet után holnap ismét ülést tart a képviselőház.

Az ellenzék oly sokáig készülődött a képviselőház összehívásával, vagy oly nehezen tudta megszerezni az összehíváshoz szükséges aláírásokat, hogy azalatt ez az akciója tárgytalanná vált, mert a kormány kezdeményezésére az elnökség maga hívta össze az ülést szombatra. Az ellenzék azonban nem a lényegre nézi és nem nyugszik meg abban, hogy alkalma nyílik mondanivalóját a parlamentben előadni, hanem sérelmet akar fölfedezni abban is, hogy a Ház összehívásában megelőzték.

Azt panaszolja ugyanis, hogy ez taktikai fogás volt a kormány részéről és arra szolgál, hogy az ellenzék szólásjoga szűkebb keretek közé szoríttassék. Mert mondja az ellenzék, ha az ő kérésére ült volna össze a Ház, akkor az összehívók jelölték volna meg a tanácskozás tárgyát és ahhoz korlátlanul szólhattak volna hozzá.

Az ellenzéknek ez a panaszja vagy naivság, vagy rosszhiszeműség. Első esetben a panaszokdók nem ismerik sem a régi, sem az új házszabályt, a második esetben saját jobb meggyőződésük ellenére megrögzött szokásból vádaskodnak.

Sem a régi, sem az új házszabály nem engedi meg azt, hogy az ülés összehívását kérelmező képviselők korlátlanul rendelkezzenek a napirenddel és a Ház idejével, mert ezzel minden körülmények között csak maga a Ház rendelkezik. Ha tehát az ellenzék kellő időben kérte volna

a Ház összehívását, akkor sem foglalhatta volna le az egész ülést a margitszigeti ügy számára, akkor is maga a Ház határozta volna el, hogy mit tűz napirendre, akkor sem illette volna minden ellenzéki, vagy minden összehívó képviselőt már az összehívás tényénél fogva korlátlan szólásjog.

Ellenben a házszabálynál fogva járó szólásjog így is megilleti az ellenzékét, noha az ülés nem az ő kértére hivatott össze. Háromféle címen is szóvá teheti a margitszigeti ügyet, vagy általában ami a szívét nyomja, úgy mint napirend előtti felszólalás alakjában, ha erre az elnöktől vagy a Háztól engedélyt kap, továbbá a napirend megállapításánál és végül sürgős interpelláció alakjában.

Egészen bizonyos tehát, hogy az ellenzéknek a holnapi ülésen épp egy módjában lesz a játékbank dolgát szőnyegre hozni, mint ha az összehívás az ő kérésére történt volna meg.

Kétségtelen, hogy már napirend előtti felszólaláshoz is hozzájut, ha az ügy tisztázásának komoly szándéka vezérli. De föltétlenül hozzászólhat a napirend megállapításához és kívánhatja, hogy a margitszigeti ügy tűzessék napirendre. Épp oly elvitáztatlan joga végül az, hogy sürgős interpelláció alakjában foglalkozzék ezzel a kérdéssel.

Ha pedig az ellenzék mindezt tudja és talán csak ismeri a házszabályt, működésének ezt a palládiumát, akkor rosszhiszeműleg gyanúsítja a kormányt azzal, hogy a szólásszabadságot korlátozni kívánja.

Annál nyilvánvalóbb ez a rosszhisze-

műség, mert köztudomású, hogy a miniszterelnök maga önként és teljes részletességgel akarja ismertetni az egész ügyet, nevétséges tehát az a feltevés, mintha az ülés összehívásával és az ellenzék megelőzésével ki akart volna térni az ügynek teljes tisztázása elől.

Az ellenzék tehát esorbatlanul használhatja szólásjogát és egyéb jogait, ha közérdekből élni, nem pedig visszaélni akar vele. Csak az nem történhetik meg, hogy az ülés összehívása révén magához ragadja az ülés vezetését és föltámassza az obstrukciót. Nem azért, mert nincs, hanem éppen azért, mert van teljes szólásszabadság.

HIREK.

IDŐJÁRÁS.

A nagybeeskereki meteorológiai állomás időjárás-jelentése.

Október 24.

Barométer súlyed 758.7. Délután 1.38 órakor: Hőmérő 21.0 C°. Hőmérséklet: maximum 23-ikán 19.1 C°, min. ma reggel 4.1 C°. Csapadék — harmat. Felhőzet Cu4. Szélirány és erősség W3. Jósolat a következő 24 órára: Később hűvösebb, elvételre csapadék.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnap este 8 óra 38 perctig; reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 perctig; felhőzet Ci = füstfelhő, Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb = esőfelhő, Ci-St = felhőfátyol, Ci-Cu = bárányfelhő, Cu-St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szélerősség: 0 = szélesend, 8 = nagy vihar.

Nehéz órák.

Suhogott a szárnya annak a nagy, csuf halálmadárnak és kaján vijjogás közt szállott Fehér Sándor házára.

Két kis gyermeke volt a boldog családnak. A nagyobbik, akiről egészséges gömbölyűsége miatt a házi próféták azt jósolták, hogy biztosan esperes lesz belőle, a hároméves Sándor gyerek volt. A kisebbik, az Ilonka, még nem élt meg olyan sok esztendő, az még csak egy éves volt.

Kedves két kis apróság, a szülők féltett kincse volt ez a két gyermek. És a minap a kis Ilonka meghült, beteg lett, kis csacsogó szája elhallgatott, csak a fájdalom által kisajtott nyöszörgés és keserves sirás hangjai jöttek ki azon... Oh! be esunyán, mily kísértetiesen hangzott a sötét éjszakában a halálmadár kétségbeesett sikongása...

Fehérné, a csöpp Fehérné, akinek ajakáról folyton jóízű édes kacagás hallatszott, bizony olyan lett, mintha tökéletesen kieserltek volna. Arca sápadt lett, szemei beestek a folytonos éjjelezéstől, melyeket a kis babus beteg ágya mellett szivszorongva töltött. Jó kedve elveszett és félelemmel eltelve, remegve tekintett a szenvedő kis jószágra.

Sándorka nagy zajjal törtetett be a szomszéd szobából.

— Anyuska, jön a doktor bácsi! — kiáltott már az ajtóból.

— Csitt Sándorka! — ijedt föl a szomorú anya — alszik a babuska. Gyorsan megtörölte könyes szemeit és a nyíló ajtó felé fordult, hol éppen az orvos alakja tűnt föl, akit Sándorka az imént a kelletnél hangosabban jelentett be. Sándorka, folszedvén a földről a fejetlen falovat, a

másik szobába kitessekeltetett, azon ígéretet nyervén, hogyha nem fog sirni, akkor apuska hoz neki egy új lovacskát. A csábító ajánlatra megszűnt a szomszédban a zaj, csak olykor koppant egyet az ajtó üvegtáblája, ha a szegény falovaeska neki-nekirepült.

A betegágnál mindketten hallgattak. Az orvos gyöngéden emelte le a takarót Ilonka pihegő kis melléről és fülét oda illesztvén, vizsgálta a szív és tüdő működését. Azután a kis forró test hőfokát is megmérte lázmérőjével, miközben Fehérné az aggodás és bizalom vegyes érzetével élénken figyelt az orvos minden mozdulatára.

— Mondja doktor ur, — szólalt meg féltéken az asszony — komoly a baj?

— Oh, ne tessék félni, egy kis láz az egész. Kicsinyeknél gyakori eset. Majd följegyzem az orvosságot és abból fog kapni két óránként egy kávéskanállal.

— Jaj Istenem, én úgy félttem, hogy Ilonka valami nagy betegséget kapott.

— Ne okozzon magának felesleges aggodalmat, nagyságos asszonyom. Egyelőre még egész határozottan nem mondhatok, mert jelenleg csak kis láza van; majd holnap ismét meglátogatom a kis beteget.

Ezzel az orvos eltávozott, kétség és remény között hagyva a drága gyermek életéért remegő anyát.

Ilonka az orvosság bevétele után kissé nyugodtabb lett és jóízűen elaludt. A szülők is nyugodtabban engedték át magukat az éjjeli nyugalomnak, amelytől a kis szenvedő sirása éjjelről-éjjelre megfosztotta őket.

A csuf madár ezalatt kéjelegve sikoltgatott a háztető élén: kuvik... kuvik... Ilonka hirtelen fölriad. Keserves sirásra fakadt. Fehér és felesége egy pilla-

nat alatt talpon voltak. Az asszony fölkapta a gyermeket, a férfi becsengette a dajkát. Majd theát készítettek, orvosságot nyújtottk a kis betegnek és ez mohó étvágygyal fogadta azokat. Ilonka azonban nem hallgatott el. A dajka órahosszat járkált vele föl és alá, dalolt neki és letette az ágyra, majd ismét fölvetette őt, de hiába. A babuska nagyon szenvedett. Ismét az ágyra helyezték. Ott ugy látszik mégis csöndesebb volt kissé. Fehérné könnyező szemekkel hajolt kisleánya felé. Kedveskedő hívó szavaira azonban, amelyeknek hallatára máskor repesve fonta kis karjait nyaka köré, oda se hallgatott. Csak sirt, csak nyögött.

Egyszerre velőkig ható sikoltás harsogta tul a babuska sirását. Fehérné kiáltott:

— Sándor, nézd, a babuska keze merevedik.

Fehér odarohant és bánatos arcáról azonnal lelehetett olvasni Ilonka sorsát. Az asszony kétségbeesve dörzsölgette a kis merevedő kezecskét.

— Mari szaladjon hamar az orvosért.

— Nem, majd én megyek — szölt Fehér és azzal gyorsan magára kapkodta ruháit és rohant a doktorért.

Mire visszatértek, Ilonka már nem sirt, csak fájdalmasan nyögött és szép szemeivel az orvosra tekintett, mintha tőle várt volna segítséget.

— Doktor ur, — zokogott az asszony — mentse meg gyermekemet!

Az orvos komoly tekintetet vetett a vonagló kis testre, majd aetherért küldött.

— A kicsinek merevgőrese van. Megteszem, amit tehetek. És ott álltak az emberek, tehetetlenül szemlélve a kis áldozat vergődését...

... Kiszzenvedett...

— **Kitüntetett községi orvos.** Mint a hivatalos lap közli, a király, a személye körüli magyar minisztere előterjesztésére dr. Kohn Bernát mokriai községi orvosnak sok évi szolgálata elismerésül a koronás arany érdemkeresztet adományozta.

— **Hivatalvizsgálat.** Dr. Dellimanic Lajos főispán Filkovic Boldizsár m. tb. főjegyző, főispáni titkár és Todorcsk Miklós p. ü. számvizsgáló kíséretében a tegnapi nap folyamán a perjamasi járási főszolgabírói hivatalban tartott vizsgálatot.

— **A nagybecskereki megyebizottsági tagválasztások.** Megirtuk, hogy Nagybecskereken október 28-ikán lesznek a megyebizottsági tagválasztások. A választásokra vonatkozólag a polgármester most hirdményt tesz közzé, amelyben a következőket közli:

Nagybecskerek városa a megyei bizottsági tagok választása tekintetében két választókerületre van osztva.

Az I. választókerülethez tartoznak, illetve ezen kerületben gyakorolják választási jogaikat: a) az egész németváros-negyed, b) a Gradulica és Csontika, c) az Amerika város-negyed választó polgárai;

a II-ik választókerülethez tartoznak, illetve ezen kerületben gyakorolják választási jogaikat: a) a Belváros, b) az Oppova, Budzsák város-negyedek választó polgárai.

Az első választókerület választ a kilépő dr. Annau Ernő, dr. Várady Imre és dr. Weiterschan József megyei bizottsági tagok helyébe összesen 3 megyei bizottsági tagot;

a II. választókerület pedig választ a kilépő Franz J. László és Oldal Antal megyei bizottsági tagok helyébe összesen 2 megyei bizottsági tagot.

Választási helyiségekül és pedig az I. választási kerületre nézve a Melencei-uton fekvő Ellmer-féle, most Habrich Ferenc vendéglő nagyterme, a II. kerületre nézve a volt törvényszéki épület esküdtzéki terme jelöltetnek ki.

Választási határidőül f. évi október hó 28-ik napja tüzetett ki és választási elnökül az I-ső választókerületben dr. Polák Győző, a II-ik választókerületben dr. Annau Ernő választattak meg. A választásra csak azon polgárok jogosítvák, kik az 1913. évre érvényesül biró, az országgyűlési képviselőválasztásra jogosított polgároknak betűrendes állandó névjegyzékében mint választók felvéve vannak. A választás a fentemlített napon, vagyis f.

Fehérné felkúporodott a díványra, oly kicsi volt, mint egy gyermek és zokogott, sirt keservesen, csak úgy megremegett bele egész teste. Az apa szeméit is elborította a köny . . . Oh, ezek voltak csak az igazi nehéz órák.

Azok a szép kék szemek, melyek még most is, megüvegesedve, a Szűz Mária képe felé vannak fordulva, az a csöpp száj, mely még soha senkit meg nem rágalmazott; ezek a kis karok, melyek oly édesen tudták átkarolni a szerető szülék és a kis bátyja nyakát; azok a kicsi lábak, melyek már oly gyorsan tipegtek a földön . . . mind, mind merev . . . hideg . . . mozdulatlan . . . Ártatlan lelke, mely tiszta, szép szemével oly édesen mosolygott, — elszállt, fel, szebb hazába . . .

Ott fekszik szegényke mozdulatlan . . . Mi az éles tör szurása, a kinpad fájdalomhoz képest, mely Fehérék szívét oly kegyetlenül tépi, szaggatja!?

Oh, te rideg, számító világ, mily távol van tőled a szánalom érzése . . .

Mily hidegen, sablonosan pereg le ajkatokról a szó: fogadj a részvételem! . . . Eppen úgy, mint amikor azt mondjátok, hogy boldog újévet kívánok. Az emberek haladnak tovább a maguk útján. Ki törődne azzal, hogy a szegény szülők szívében összeomlott egy egész világ? . . .

Felravatalozták a kis halottat és koszorúkkal halmozták el azt. A temető pap imája összevegyült Fehérné keserves zokogásával. Az utcán csönd lett. Csak akkor jajdult fel egy szó. mikor a kis kóporsót vitték kifelé:

— Bácsi, ne vidd el a babuskát!

Sándorka siratta a kis testvérkét . . .

Csász Imre dr.

évi október hó 28-ikán reggel 9 órakor veszi kezdetét és tart délutáni 4 óráig.

— **Iskolai bizottságok ülése.** A nagybecskereki áll. elemi iskolai gondnokság és ipariskolai bizottság tegnap délután Franz J. L. keresk. tanácsos elnöksége mellett ülést tartott. Az ipariskolai bizottság ülésén tanítóválasztás volt, melyen Cserey Gyula kir. segédtanfelügyelő elnökölt. A bizottság egyhangulag Pécsváry állami polgári iskolai tanárt választotta meg a lemondott Fischer Mór helyébe, kinek sokévi buzgó működéseért köszönetet mondott a bizottság. A Bányai Jakab lemondásával megüresedett tanoncotthon-vezetőségre Csankó Vilmost választották meg és Bányainak az otthon kitűnő vezetéseért elismerést szavaztak. A gondnokság ülésének legfontosabb tárgya volt a Mayer Rezső gondnok által előterjesztett költségvetés és a zárószámadások, amelyeket a gondnokság elfogadott. Az igazgatók jelentése szerint az állami elemi iskolákban a tanulók létszáma a következőképpen oszlik meg: I. számú iskola 412 tanuló, II. számú iskola 393 tanuló, III. sz. iskola 410 tanuló, kisegítő iskola 54 tanuló. Összesen tehát 1269 tanuló látogatja az áll. elemi iskolákat, amely létszám az év végéig még emelkedni fog.

— **A hatósági mézárászék sikere.** A város által a huszszora enyhítésére fölállított hatósági mézárászék általános örömet kelt a város lakossága sorában s a mai második napon is éppen olyan ostrom alatt állott mint tegnap. Minthogy pedig már az első napon is elégtelennek bizonyult egy elárúsító hely, dr. Perisics Zoltán polgármester intézkedett, hogy még egy elárúsító sátor állíttassék föl. Ez a második hatósági husszék a Buza-téren lesz s holnap már szintén megkezdí működését. Valószínű azonban, hogy szükség lesz a Ferenc József-téren is még egy elárúsító helyre.

Hogy a hatósági mézárászék hatása nem marad el, azt bizonyítja az, hogy már az első napi működés után is, ajánlatot tett egy helybeli mézárász a tanácsnak, hogyha ingyen helyet ad neki, hajlandó a húst még a hatósági mézárászék árainál is olcsóbban adni, nevezetesen az elsőrendű marhahúst (pecsenyehúst) 1 kor. 32 fillérért, a másodrendű marhahúst (leveshúst) 1 kor. 12 fillérért. (A hatósági árak 1 K 40 és 1 K 20.) A sertéshúst az illető mézárász az elsőrendűnél 1 K 52 fillérért adná, míg a másodrendűt 1 kor. 40 fillérért. (A hatósági árak: 1 kor. 60 és 1 kor. 40.) Az illető mézárász kötelezettségének biztosítására hajlandó 2000 kor. óvadékot is letenni. Ez az ajánlat nem sokkal előnyösebb ugyan a városi áraknál s a város aligha is veszi figyelembe, de érdemes fölemlíteni a hatósági mézárászék sikereként.

— **Köszönet.** A Gyermekbarát-egyletnek Deutsch Emilné urnő 10 koronát, Veressné Kout Paula urnő pedig 4 pár új harisnyát, 10 kg. lisztet, 25 kg. burgonyát és egy betét kamatjaként 50 fillért adományozott. Az adományokért ezuton mond hálás köszönetet az egylet vezetősége.

— **Kőkorszakbeli telep Felsőaradi mellett.** Felsőaradi község határában a hajdan ott létezett Oroly-tó partján szántás közben igen érdekes cserépmaradványok kerültek felszínre. Lowieser Imre főszolgabíró erről értesülve, a lelőhelyeket megvizsgáltatta és ennek eredményeként nyilvánvaló lett, hogy nevezett helyek egy őskori telep maradványai. A telep feltárása a nyár folyamán lehetetlen volt és csak most, a gabona eltakarítása után sikerült. A főszolgabíró intézkedése folytán megfelelő számú munkással megkezdődött a rendszeres ásás, melyet Jankó Ágoston alispán is megtekintett. A kiemelt tárgyak igen érdekesek és tanúbizonyságai annak, hogy a trákok, kik az őskorban a Kárpátokat lakták, mielőtt a Balkánon át Trója vidékére vándoroltak,

Torontálvármegye területén az Oroly-tó partján is felütötték sátraikat és huzamosabb ideig itt tanyáztak. Több száz darabra rug a kiemelt tárgyak száma, melyek között feltűnést keltenek a legalsóbb rétegben talált idólok, hegyi kristályból készült pengék és gyönyörű diszítással ellátott cserépedény-maradványok. A középső rétegből felszínre kerültek a durvább agyagból készült és egyszerűbben diszített cserépdarabok, valamint kő- és csontszerszámok. A legfelsőbb rétegből pedig a bronzkori ember kulturájának maradványai lettek feltárva. Az egész lelet megfelelő rendezés után a vármegyei múzeumban nyer majd elhelyezést.

— **Különvonat a törökbecsei országos vásárra.** A Törökbecsén október 25-ikén és 26-ikán tartandó országos vásárra mindkét napon különvonat fog közlekedni, amely Nagybecskerekről indul reggel 5 óra 39 perckor és Törökbecsére érkezik 6 óra 42 perckor. Törökbecséről Nagybecskerekre vissza indul d. u. 1 óra 39 perckor, Nagybecskerekre érkezik d. u. 2 óra 40 perckor.

TÁJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 óráig este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 óráig este 10-ig. Könyvtára vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 2 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjegylete” nagybecskereki fiókjá minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 3-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközöltenek.

Folyó évi november hó 9-ikén rendkívüli közgyűlés melynek tárgya az alapszabályok módosítása.

Színház, művészet.

(*) **Támlásszék 10. szám.** Ez is amolyan nyári darabja a budapesti Vigszínháznak, amilyenekkel kezdeni vagy végezni szokta a szezonját. Egy kissé azonban ártatlanabb a többinél s a sok bolondságot, amit a darab tartalmaz, el lehet tűrni egy estén, annál is inkább, mert a szöveget a darab zenéje néhány fülbemászó kedves melódiával enyhíti. Balla társulata jó kedvvel, gördülékeny előadásban mutatta be nálunk tegnap este a darabot s a szereplők kiaknázták minden hálás részletet. Pompás alakítást nyújtott a szereplők közül Arkossy Vilmos, aki jóízű humorával állandóan megnevettette a közönséget. De jók voltak a többiek: Szécsi Emma, Szántó János, Szécsi Ferenc és Fekete Rózi, valamint a kisebb szerepekben Tomborné és Binder Károly. Zajos tetszést keltett Gara Mici és Szécsi Ferenc tánca.

Törvényszék.

§ **A novemberi esküdtzéki ülészak.** A nagybecskereki kir. törvényszéknél már kitűzték a novemberi esküdtzéki ülészak alatt tárgyalás alá kerülő bűnügyeket. Az ülészak november 3-án kezdődik és november 8-áig tart. A tárgyalás alá kerülő ügyek sorrendje a következő:

November 3-án: szándékos emberölés büntetével vádolt Kojcsits Bozsidar elleni bűnügy;

november 4-én: gyilkosság büntetével vádolt Bugarszki Vlada és társainak bűnügye;

november 5-én: gyújtogatás büntetével vádolt Dimitrievics Zsiva bűnügye;

november 6-án: gyújtogatás büntetével vádolt Miucz Dusán bűnügye;

november 7-én: szándékos emberölés kísérletének büntetvével vádolt Malesev Szlavka bűnügye;

november 8-án: szándékos emberölés és rablás büntetvével vádolt Radnovits Kuzman és társainak bűnügye.

§ A félős szolga és a bátor gazda.
Veszkov Márkó karlovai földművelő felesége a f. évi június hó 18-án este megparancsolta szolgájának, Mogin Gyurának, hogy hozzon ki az istállóból egy tyukot. Mogin Gyura nem mert a sötétben az istállóba bemenni, mert félt az oda bekötött rugós természetű lótol és ezért csak úgy volt hajlandó a parancsot teljesíteni, ha gazdasszonya gyertyát hoz neki. Ebből szökváltás keletkezett kettőjük között, amelybe csakhamar beleelegyedett az odasiető Veszkov Marko gazda is, aki nem sokat teketóriázott, hanem vadászfegyverét fogta rá Mogin Gyurára és így akarta szolgáját kényszeríteni a parancs teljesítésére. Mogin Gyura kiragadta a fegyvert gazdája kezéből, mire a szolga és szolgálatadói között parázs verekedés keletkezett, amely azzal végződött, hogy Mogin Gyurának eltört a bal karja, azonkívül a fején és a hátán is olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy három hónapig feküdt betegen a kórházban.

A kir. ügyész súlyos testisértés büntette miatt emelt vádat Veszkov Márkó és neje ellen, akiket a f. hó 21-én vont kérdőre a nagybecskereki törvényszék. A bíróság a kihallgatott tanúk vallomása alapján egyedül Veszkov Márkót mondotta ki bűnösnek a súlyos testisértés büntetésében és ezért az enyhítő szakasz alkalmazásával négy hónapi fogházra ítélte, Veszkov Márkónét ellenben a vád alól fölmentette. Az ítélet ellen egy a kir. ügyész, valamint az elítélt vádlott is felebbezéssel éltek.

TÁVIRATOK.

KIHALLGATÁSOK A KIRÁLYNAL.

Budapest, okt. 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, a király ma délelőtt Schönbrunnban audienciákat adott, amely alkalommal kihallgatáson fogadta Frigyes és Péter Ferdinánd főhercegeket, Berchtold gróf külügyminisztert, Szogyény Marich László berlini nagykövetet és a bécsi hercegeket.

MINISZTERTANÁCS.

Budapest, okt. 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Tegnap délután a kormány Tisza István gróf miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsot tartott, amelyen folyó ügyekkel, a horvát kérdéssel és a delegációk ügyével foglalkoztak. A tanácskozás este 8 óráig tartott s utána a miniszterelnök ebéden vendégül látta minisztertanácsait.

A HOLNAPI ÜLÉS.

Budapest, okt. 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint a munkapárt körében beszélnek, a képviselőház holnapi ülésén az elnök mindenekelőtt az irományokat terjeszti be s ennek során bemutatja az ellenzéknek az ülés összehívására vonatkozó kérvényét, amelyre nézve javasolni fogja, hogy mint tárgytalant, tegyék irattárba. Ezután nyomban Tisza István gróf fog felszólalni s nyilatkozni fog a margitszigeti ügyről. A miniszterelnök mindenekelőtt ki fogja jelenteni, hogy amint értesült a játékbank tervéről, rögtön tiltakozott ellene. Kijelenti továbbá, hogy mivel minden információt megadni kíván az ügyre vonatkozólag, nincs kifogása ellene, hogy az ügy fölött vita induljon.

A FÜGGETLENSÉGIEK ANDRÁSSY ELLEN.

Budapest, okt. 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Politikai körökben nagy föltűnést kelt, hogy a „Budapest“, a füg-

getlenségi párt hivatalos lapja erősen megtámadja Andrassy Gyulát, amiért az tegnap kijelentette, hogy nem helyes, ha az ellenzék a taktikáját nagyharangra köti. A Budapest gúnyosan jegyzi meg, hogy az alkotmánypárt köréből a sajtó legfőbb vadászati hírekről nyerhet értesülést. Más helyen ugyanezen ujság panaszkodik, hogy az alkotmánypártiak valami legbizalmasabb elnöki tanács szervezésén fáradoznak, melyben Andrassy szeretne dominálni. A szokatlanul éles támadásnak politikai körökben azt a magyarázatát adják, hogy Andrassyék visszautasították a margitszigeti heccben való részvételt, hogy az alkotmánypártiak az ülést egybehívó iv aláírását megtagadták és nem is szándékoznak az ülésben résztvenni. Ime, ilyen félelmetesen erősnek mutatkozik az ellenzék akciója s ettől ijedt volna meg annyira Tisza István, hogy az ellenzék akcióját megelőzvé, annak meghiusítása végett hivatta volna össze ő maga az ülést.

AZ ELLENZÉK ÉS A DELEGÁCIÓ.

Budapest, okt. 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A kormány, illetőleg a munkapárt 12 delegációs tagságot fog fölajánlani az ellenzéknek. Andrassy Gyula gróf mindenesetre részt fog venni a delegációban, de beszélnek, hogy a függetlenségi részéről Károlyi Mihály gróf is bemegy a delegációba.

A HORVÁT KÉRDÉS.

Budapest, okt. 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Zágrábból sürgönyzik, Skerietz báró királyi biztos most legelső sorban azon fog munkálkodni, hogy a kivételes állapotok megszüntetését előkészítse s erre első lépésként máris fölfüggesztette az előzetes cenzurát.

A LOVAS GÉPVEGYVEROSZTÁLYOK

Budapest, okt. 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: Mint a „Zeit“ írja, a hadvezetőség harmine lovassági gépfegyverosztályt fog szervezni és pedig hatot most és 4-et 1914-ben. Ha mind a harminc gépfegyverosztály föl lesz állítva, akkor minden osztály két gépfegyverkoostit kap négy fegyverrel és 16 lovassal.

A BALKÁNI HELYZET.

Budapest, okt. 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Belgrádból sürgönyzik, a szerb csapatok kivonulása Albániából állandóan folyik s holnap már nem lesznek szerb katonák Albánia területén.

Budapest, okt. 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint a londoni Times jelenti, a porta és Bulgária titkos szerződést kötöttek. Hivatalosan cáfolják ugyan ezt, de minden jel arra vall, hogy a szerződés megtörtént.

Budapest, okt. 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Szófiából sürgönyzik, tizenhárom hónapi szünetelés után tegnap érkezett meg oda először a keleti expresszvonat Konstantinápolyból. A vonattal Genadiev bolgár külügyminiszter Párisba utazott, hír szerint azért, hogy ott a bukaresti békeszerződés megváltoztatásának támogatására a vezető körököt rábirja.

Budapest, okt. 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Belgrádból sürgönyzik, a szerb—montenegrói küldöttek között a határkérdés dolgában a főbb

megtörtént a megegyezés a szerződést.

4. (A „Torontál“

Budapest, okt. 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Szófiából sürgönyzik, a bolgár csapatok megérkeztek Mi-Xanti és Gümüldzsina egész vidékét elhagyva, bizonyos, hogy a bolgárok Trácia ellenállás nélkül szállták meg.

AZ ÉRTÉKTÖZSDÉRŐL.

Budapest, okt. 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A mai értéktözsde a déli zárlatkor a vezető értékek árfolyama a következő volt: Magyar Hitel 818, Osztrák Hitel 621, Koronajáradék 8070, Osztrák-Magyar Államvasut 694, Jelzáloghitelbank 420, Leszámitoló Bank 509, Hazai Bank 279, Magyar Bank 542, Kereskedelmi Bank 3700, Rimamurányi 679, Salgótarjáni 746, Altalános Köszénbánya —, Közuti Vasut 633, Villamos Vasut 350, Adria —.

TÖZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (októberre)	10.46
Buza (1914 áprilisra)	11.33
Rozs (1914 áprilisra)	8.32
Zab (októberre)	7.39
Tengeri (1914 májusra)	6.33

Torontáli iparművész

jutányosan készít művészi díszlevelet, illusztrációt, könyvdiszket, plakátokat, levélfejeket, címkéket, reklámcédulákat és bármilyen iparművészeti tervezést.

Megrendelések a „Torontál“ kiadóhivatalába intézendők. 425—x.56

HIRDETÉSEKET JUTÁNYOS ÁRÉRT KÖZÖL A „TORONTÁL“ POLITIKAI NAPILAP KIADÓHIVATALA.

Vonatok érkezése és indulása Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1913. évi október hó 1. napjától.

INDUL.		óra
Nagybecskereki pályaudvarról.		perc
Karlova—Szeged—Budapestre délelőtt		6:21
Karlova—Szeged—Budapestre délelőtt		7:10
Karlova délelőtt		10:00
Karlova—Szeged—Budapestre délelőtt		11:27
Karlova—Szegedre délután		1:13
Zsombolya—Szeged—Budapestre délután		4:00
Pancsovára délután		5:40
Karlova—Szeged—Budapestre este		7:18
Pancsovára délelőtt		8:10

Nagybecskerek-bégap. pályaudvarról.		óra
Módos—Temesvárra reggel		3:33
Zsombolya—Temesvárra délelőtt		10:59
Szécsány—Módos—Zsombolya—Temesvárra reggel		6:35
Antalfalvára reggel		4:30
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon reggel		2:28
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon délelőtt		11:55
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon délután		5:28

ÉRKEZIK.		óra
Nagybecskereki pályaudvarra.		perc
Budapest—Szeged—Nagykik.—Karlováról este		9:21
Budapest—Szeged—Karlováról este		7:17
Budapest—Szeged—Karlováról délután		4:50
Budapest—Szeged—Karlováról délután		3:11
Szeged—Karlováról délelőtt		9:24
Budapest—Szeged—Karlováról délelőtt		6:49
Temesvár—Zsombolyáról délelőtt		9:28
Temesvár—Zsombolyáról este		6:40
Pancsováról délelőtt		8:38
Pancsováról este		7:09

Nagybecskerek-bégap. pályaudvarra.		óra
Módosról reggel		6:56
Szécsányról este		8:16
Pancsováról délután		5:04
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon este		9:34
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon délután		4:10
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon délelőtt		8:23

A magyar ujságvilág új korszaka indul meg november elsején.

Szenzációs kedvezmény!

a „Budapest” előfizetőinek.

A „BUDAPEST” óriási áldozatok árán szerződést kötött a „Kosmos” biztosító intézettel, amely szerint

nov. 1-től kezdve a „BUDAPEST” minden eddigi és ezután belépő előfizetője

1000 koronára van biztosítva

balesetből folyó halál és rokkantság esetére a „KOSMOS” baleset és szavatossági biztosító társaságánál, Budapest, V. Hold-utca 6.

Ezt a hallatlan és nálunk példátlan kedvezményt, mint egy külön, ingyenajándékot adja a „Budapest”, minden előfizetőjének.

A „Budapest” 1000 koronás biztosításában mindenki résztvehet, aki elaprólékosan az általános feltételeknek megfelel.

A feltételeket a „Budapest” kiadóhivatala kívánatra ingyen megküldi. Olvassa el mindegyiket, aki önmagát és családját szeretné biztosítani, mert ez a legkedvezőbb alkalom a jövőről való gondoskodásra.

Terjessze ezt a szenzációs hírt barátai és ismerősei között. Hálára kötelezi őket vele!

Felsőaradi község elöljáróságától.
1110—913. szám. 859—1.1

Hirdetmény.

Közhírré tesszük, hogy a község határában levő réti földeken gyakorolható vadászati jog 1915. évi december hó 31-ig terjedő időre f. é. november hó 10-én d. e. 10 órakor a község házában tartandó árverésen a legtöbbet ígérőknek bérbe fog adni.

Felsőaradi, 1913. évi október hó 22-én.

Községi elöljáróság.

A nagybecskereki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

9350—1913. tkvi sz. 852—1.1

Árverési hirdetmény kivonat.

A m. kir. kincstár végrehajtónak Sztankov Gyóka végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság utóajánlatra az újabb árverést 89 korona 36 fillér tőkekövetelés és járuléka behajtása végett a nagybecskereki kir. törvényszék területén levő, Felsőtöbete községben fekvő s a felsőtöbetei 2293. számú tkvben I. 2—3 sor, 1760/a, és 1307/a. hrsz. 2 hold szántóra 410 korona s ugyanott + 1. sor, 4923/c. hrsz. 533¹/₂ □-öl szőlőre 264 korona kiküldési árban elrendelte.

Az árverést 1913. évi december hó 5-ik (ötödik) napján délelőtt 11 órakor Felsőtöbete község házában fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlanok a kiküldési áránál alacsonyabb áron nem adhatók el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kiküldési ár 10%-át készpénzben vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott arányban számított óvadékképes értékpapírban a kiküldöttnél letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni s az árverési feltételeket aláírni. (1881: LX. t.-c. 147., 150., 170. §§, 1908: XL. t.-c. 21. §.)

Az, aki az ingatlanért a kiküldési árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kiküldési ár százalékáért megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni. (1908: XL. t.-c. 25. §.)

Kelt Nagybecskereken, a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál 1913. évi október hó 9. napján.

Rektorisz s. k., kir. tvszéki bíró.

Perjamosi járás főszolgabirójától.
3228—913. szám. 860—3.1

Pályázati hirdetmény.

Bogáros községben üresedésben lévő segédjegyző és irnok-végrehajtói állásokra pályázatot hirdetek s felhívom pályázókat, hogy képesítésüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányaikkal felszerelt pályázati kérvényüket f. évi november hó 15-ig benyújtsák, amennyiben e kérvényekhez kérték a községi elöljáróságtól, mert az elkésztett kérvényeket, vagy szabályszerűen fel nem szerelt kérvényeket figyelembe nem veszem.

A segédjegyzői állás javadalmazása: a községtől 1400 korona fizetés, 240 kor. lakbér és 200 korona állami fizetékiegészítés.

Az irnok javadalmazása: 850 kor. fizetés és 150 korona lakbér.

Perjamos, 1913. évi október hó 21-én.

Dr. Sal, főszolgabíró.

Bánlakai község elöljáróságától.
1201—913. kig. szá. n. 854—3.1

Arlejtési hirdetmény.

Bánlakai községben törvényhatóságilag jóváhagyott határozat folytán egy mélyfurasu kut fészesítetik. Ezen munkának biztosítására az arlejtés 1913. évi november hó 3-án délelőtt 11 órakor fog Bánlak község tanástermében megtartani és erre a vállalkozni szándékozók ezennel meghívóznak.

Vállalkozók megbízhatóságukat és e szakban való jártasságukat igazolni tartoznak. A munka lehetőleg még a folyó évben lesz teljesítendő.

Bánlak, 1913. évi október hó 18-án.

A községi elöljáróság.

Rámpás

dr. Brájer Lajos szőlőjéből,

fehér literje 76 fillér,

vörös „ 72 ”

Kapható: Zápolya-utca 1. sz.

:: alatt a ház mesternél. ::

820—x.8

A tészták

nagyon fontos részei az emberi táplálkozásnak. Jól elkészítve, tejet, zsir, lisztet, tojást, cukrot tartalmaznak, vagyis az emberi organizmusnak szükséges összes tápanyagokat. Sok tekintetben felette állanak a hústelekeknek. Csak egy sajnálatos hátránya van, hogy nehezen emészthetők és hogy a gyenge gyomor — legfőképpen ismét a gyermeké — nem nagyon bírja el őket. De ez a hányuk ma már könnyen pótolható, ha nem készítünk semmiféle tészta-neműt, kuglófot, süteményt.

Dr. Oetker-féle sütopor

nélkül, amit ma már tényleg követ is sok millió háziasszony. Az alkalmazása nagyon egyszerű és Dr. Oetker receptjei alapján ki van zárva minden sikertelenség. Dr. Oetker sütopora receptekkel mindenütt kapható.

Ügyeljünk, hogy valódi Dr. OETKER-féle gyártmányt kapjunk.

80.2)—5.3

Keresek

gépirókiasszonyt

Dr. Anuica Aurél

ügyvéd 847—3.3

József főherceg-utca 6. sz.

Alibunári járás főszolgabirójától.

2538—913. kig. szám. 849—2.1

Pályázati hirdetmény.

Hancz községben újonnan rendszerezített és jelenleg helyettesítés útján betöltött II-ik segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása: évi 1000 korona fizetés, 200 korona lakbér, két öl tűzifa és ötvenkint négy ízben ismétlődő 100 korona korpóték.

Ezen állást elnyerni óhajtok pályázati kérvényüket f. é. november hó 5-ig nyújtsák be az alibunári főszolgabíróasághoz.

Alibunár, 1913. évi október hó 21. napján.
Radonits, főszolgabíró.

Bánlakai járás főszolgabirójától.

5260—913. szám. 853—2.1

Pályázati hirdetmény.

Torontálmegye bánlakai járásához tartozó Tolvád községben lemondás folytán üresedésbe jött községi segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

A segédjegyző javadalma a következők:
Tolvád község pénztárából 1000 korona; állami fizetékiegészítés évi 400 korona; ötvenként négyszer ismétlődő 100—100 korona ötödéves korpóték;
lakbér évi 150 korona;
végrehajtási átalány évi 120 korona;
a jelenlegi jegyzőtől az összes járlatjövdelem és a végzetendő összes magánmunkálatok 20%-a.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtok, hogy az 1883. évi I. t.-c. 6. §-a, illetve az 1900. évi XX. t.-c. 3. §-ában előírt képesítésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám f. é. november hó 10-ig annyival is inkább adják be, mert a később érkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A választás határnapját később fogom megállapítani.

Bánlak, 1913. évi október hó 18-án

Dr. Ürményi, főszolgabíró.

FÖLDBIRTOKRA

— első helyre — 3 évi átmeneti fix

BANKKÖLCSÖN

folyósítatik, csakis nagyobb tételekben.

— Ügynökök kizárva. —

Válassz „Megfelelő biztosíték 42174” sz. a. kéréstik:

SCHWARTZ JÓZSEF

hirdetési irodájába Budapest, Andrássy-ut 7.

858—1.1